

Ε Ι Δ Η Σ Ε Ι Σ

8ον Διεθνές Συνέδριον Κλασσικής 'Αρχαιολογίας (1 - 13 Σεπτεμβρίου 1963). — Τὸ Συνέδριον συνήλθεν ἐν Παρισίοις μετ' ἀποκλειστικὸν θέμα τὴν ἀκτινοβολίαν τῆς ἑλληνικῆς καὶ ρωμαϊκῆς Παιδείας εἰς τοὺς περιφερειακοὺς πολιτισμοὺς, ὅπως εἶχεν ἀποφασισθῆ πρὸ πενταετίας ἐν Νεαπόλει κατὰ τὸ πέρασ τῶν ἐργασιῶν τοῦ 7ου Συνεδρίου.

Τὸ 'Αρχαιολογικὸν Συμβούλιον τοῦ 'Υπουργείου Προεδρίας καὶ τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης ἀντεπροσώπευσεν ὁ καθηγητὴς κ. *Γεώργιος Μπακαλάκης*.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 6ης Σεπτεμβρίου, πρὸ τῆς συνεδρίας ἡ ὁποία ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τὰς ἑλληνικὰς ἀνακοινώσεις καὶ ἔφερε τὸν τίτλον «Ἑλλάς καὶ Κύπρος», οἱ σύεδροι ἐτίμησαν τὴν μνήμην τοῦ *Ι. Παπαδημητρίου*, καὶ μετὰ ταῦτα προεβλήθη ἐγχρωμὸς ταινία μικροῦ μήκους τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Βραυρῶνος.

Ὁ κ. *Μπακαλάκης* ἔκαμεν ἀνακοίνωσιν περὶ τῆς «ἀκτινοβολίας τῆς ἑλληνικῆς καὶ ρωμαϊκῆς Παιδείας εἰς τὴν σημερινὴν ἑλληνικὴν περιοχὴν τοῦ 'Εβρου». Ἐν συνεχείᾳ ὁμίλησεν ὁ ἔφορος ἀρχαιοτήτων Καβάλας κ. *Δ. Λαζαρίδης* καὶ ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς ἐν 'Αθήναις Γαλλικῆς 'Αρχαιολογικῆς Σχολῆς κ. *Salviat*.

Μεταξὺ τῆς ὀλιγαριθμοῦ ἑλληνικῆς ομάδος συγκατελέγετο καὶ ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Κύπρου κ. *Γ. Καραγεώργης*, ὁμίλησας περὶ βασιλικῶν τάφων τῶν ἀρχαϊκῶν χρόνων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Σαλαμίνας (Κύπρου).

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ Συνεδρίου διοργανώθησαν ἐν Παρισίοις καὶ ἀλλαγὸς τῆς Γαλλίας ἐκθέσεις διὰ τὴν ἐπαρχιακὴν τέχνην τῆς ὁψίμου ἀρχαιότητος. Σημαντικωτέρα ἦτο ἡ τοῦ Λούβρου, ὅπου ἐξετέθησαν ἔργα μεταφερθέντα καὶ ἐξ ἄλλων χωρῶν.

Τὸ ἐπόμενον 9ον Συνέδριον θὰ συνέλθῃ τὸ 1968 ἐν Δαμασκῷ.

4ον Διεθνές Συνέδριον Κλασσικῶν Σπουδῶν (24 - 29 Αὐγούστου 1964). — Τὸ Συνέδριον συνήλθεν ἐν Φιλαδελφείᾳ τῶν Η. Π. Α. ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Διεθνoῦς Ὁμοσπονδίας τῶν Ἑταιρειῶν Κλασσικῶν Σπουδῶν (FIEC) τῇ μερίμνῃ τῆς Ἀμερικανικῆς Φιλολογικῆς Ἑταιρείας καὶ τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Ἀμερικῆς. Εἰς τοῦτο ἔλαβον μέρος 900 περίπου σύεδροι, φιλόλογοι καὶ ἀρχαιολόγοι, ὡς ἐκπρόσωποι Ἀκαδημιῶν, Πανεπιστημίων καὶ Ἑταιρειῶν Κλασσικῶν Σπουδῶν ἢ ὡς ἀπλᾶ μέλη. Τὴν Ἑλλάδα ἐξεπροσώπησαν ὁ κ. *Ι. Καλιτσονάκης* τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, οἱ κ. κ. *Ι. Θ. Κακριδῆς* καὶ *Στ. Καψωμένος* τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ ὁ διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. *Ν. Λιβαδάρας*.

Προκαταρκτικῶς ἐγένοντο συσκέψεις τῆς Διεθνoῦς Ὁμοσπονδίας τῶν Ἑταιρειῶν Κλασσικῶν Σπουδῶν (Γεν. Συνέλευσις, ἀνάδειξις νέου Συμβουλίου). Αἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου ἔλαβον χώραν εἰς τὰς αἰθούσας καὶ τὰ ἀμφιθέατρα τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Πενσυλβανίας. Τὸ πρόγραμμα περιελάμβανε δώδεκα γενικὰς συνεδρίας, αἱ δὲ ὀμίλια καὶ αἱ ἀνακοινώσεις περιστρέφοντο περὶ τὰ ἑξῆς τέσσαρα θέματα:

α) Ζητήματα τῆς ἑλληνικῆς τραγωδίας, β) Ὁ Ὅμηρος καὶ ἡ ἠρωικὴ ἐποχὴ

τῆς Ἑλλάδος, γ) Ζητήματα τοῦ Β' μ. Χ. αἰῶνος, δ) Ἡ συμβολὴ τῶν βοηθητικῶν κλάδων τῆς ἀρχαιογνωσίας εἰς τὴν ἐρμηγνείαν τοῦ κλασσικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ Συνεδρίου ὀργανώθησαν ἀφ' ἐνὸς μὲν Colloquium μὲ συμμετοχὴν καθηγητῶν καὶ νεωτέρων ἐπιστημόνων ἐπὶ τοῦ θέματος «Παροῦσα θέσις καὶ προοπτικαὶ διὰ τὸ μέλλον τῶν κλασσικῶν σπουδῶν ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει», ἀφ' ἑτέρου δὲ συνεδρία τῆς Ἀμερικανικῆς Ἐταιρείας Παπυρολόγων πρὸς συζήτησιν τῆς τρεχούσης δραστηριότητος εἰς τὸ πεδίου τῆς παπυρολογίας. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ συνεδρία, ἣτις ἔλαβε χώραν τὸ ἀπόγευμα τῆς 24ης Αὐγούστου εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Φιλοσοφικὴν Ἐταιρείαν, ἔκαμεν ἀνακοίνωσιν ὁ καθ. Στ. Κατωμένος περὶ τοῦ Ὀρφικοῦ παπύρου τοῦ Δερβενίου, ἡ ὁποία συνωδεύθη ὑπὸ φωτεινῶν εἰκόνων τοῦ παπύρου καὶ τῶν συγχρόνων αὐτοῦ ἐπιγραφῶν. Εἰς τὴν ἐπακολουθήσαν εὐρείαν συζήτησιν ἐπεδοκιμάσθη ἡ ὑπὸ τοῦ ὀμιλητοῦ ὑποστηριχθεῖσα πρῶτος χρονολόγησις (μέσα Δ' π. Χ. αἰῶνος).

Παραλλήλως ὀργανώθησαν διὰ τοὺς συνέδρους εἰδικὴ ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Πενσυλβανίας ἔκθεσις ἑλληνικῶν ἀγγείων καὶ ἄλλων ἀντικειμένων ἐξ ἰδιωτικῶν συλλογῶν καθὼς καὶ βιβλιοπωλικὴ ἔκθεσις συγγραμμάτων ἀναφερομένων εἰς τὸν Ἑλληνικὸν καὶ Ρωμαϊκὸν κόσμον. Ἐπίσης ἐγένοντο ἐπισκέψεις εἰς τὰ ἀξιοθέατα τῆς πόλεως τῆς Φιλαδελφείας. Μετὰ τὴν λήξιν τοῦ Συνεδρίου οἱ ἐξ Εὐρώπης σύνεδροι ἐπεσκέφθησαν τὴν Οὐάσιγκτων.

Αἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου ἐστέφθησαν ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας, ὡς ἔδρα δὲ τοῦ προσεχοῦς 5ου Συνεδρίου ὀρίσθη ἡ Βόννη.

4ον Συνέδριον Συγκριτικῆς Φιλολογίας.— Τὸ 4ον Συνέδριον Συγκριτικῆς Φιλολογίας (IVe Congrès de l'Association Internationale de Littérature Comparée) συνήλθεν ἐν Fribourg τῆς Ἑλβετίας ἀπὸ 31 Αὐγούστου μέχρι 5 Σεπτεμβρίου 1964. Περὶ τοὺς 400 - 500 σύνεδροι, προερχόμενοι ἀπὸ πολλὰ κράτη τῆς Εὐρώπης καὶ κυρίως τῆς Ἀμερικῆς, συνεδρίαζον εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Πανεπιστημίου· αἱ συνεδρια εἶχον διαιρεθῆ εἰς γενικὰς καὶ εἰς τὰς εἰδικὰς τῶν διαφόρων ἐπὶ μέρους ἐπιτροπῶν. Εἰς τὰς γενικὰς ἐγένοντο εἰσηγήσεις ἐπὶ τῶν δύο κυρίων θεμάτων, πού εἶχον ἐκ τῶν προτέρων ὀρίσθῃ ὅτι θ' ἀπασχολήσουν τὸ συνέδριον, ἦτοι α) ἡ ἔθνικὴ καὶ ἡ κοσμοπολιτικὴ ἀντίληψις εἰς τὴν φιλολογίαν, καὶ β) καθορισμὸς καὶ ἐρμηνεία τῶν φιλολογικῶν ὄρων τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν μίμησιν, τὴν πρωτοτυπίαν καὶ τὴν ἐπίδρασιν.

Τὸ Συνέδριον εἶχεν ὀργανωθῆ ἄριστα ὑπὸ τοῦ κ. Francois Jost, ἄλλοτε καθηγητοῦ εἰς Fribourg καὶ τώρα εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Colorado τῶν Η.Π.Α. Διὰ πρῶτην φορὰν ἔλαβον μέρος καὶ ἀντιπρόσωποι ἐξ Ἑλλάδος, μέλη τῆς Α. Ι. Λ. C., ἐκ μέρους τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης οἱ καθηγηταὶ κ.κ. Ε. Κριαρᾶς καὶ Α. Πολίτης, ἐξ Ἀθηνῶν δὲ ὁ κ. Κ. Θ. Δημαρᾶς, διευθυντὴς τοῦ Κέντρου Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Β.Ι.Ε. καὶ ἡ κυρία Αἰκ. Κουμαριανοῦ, συνεργάτις τοῦ αὐτοῦ Κέντρου.

4ον Διεθνὲς Συνέδριον διὰ τὴν ἔρευναν τῶν λαϊκῶν διηγήσεων.— Ἀπὸ τῆς 1 μέχρι τῆς 6 Σεπτεμβρίου 1964 συνήλθεν ἐν Ἀθήναις, εἰς τὸ μέγαρον τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, τὸ ὡς ἄνω 4ον Διεθνὲς Συνέδριον (IV International Congress for Folk-Narrative Research). Τὸ Συνέδριον εἶχεν ὀργανωθῆ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφικῆς Ἐταιρείας ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὴν International Society for Folk - Narrative Research καὶ μὲ τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Ἐλαβον μέρος ὡς τακτικὰ μὲν μέλη περὶ τοὺς 150 ἐπιστήμονας ἐκ τῶν περισσώτερον γνωστῶν διὰ τὴν ἔρευναν τῶν παραμυθιῶν, ἀντιπρόσωποι Πανεπιστημίων καὶ ἄλλων ἐπι-

στημονικών ιδρυμάτων και οργανώσεων 25 χωρών, 65 δὲ ἐπιστήμονες ὡς ἑκτακτα μέλη. Ἐκ τῆς ἐλληνικῆς πλευρᾶς ἔλαβον μέρος οἱ κ.κ. Γ. Μέγας, ὁμότιμος καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὅστις ὑπῆρξε καὶ ὁ κύριος ὀργανωτὴς, Γ. Σπυριδάκης, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, οἱ συντάκται τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου καὶ γνωστοὶ λαογράφοι κ.κ. Μαρία Ἰωαννίδου, Δ. Λουκάτος, Δ. Οἰκονομίδης, Κ. Ρωμαῖος κ.ἄ. Τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἀντεπροσώπευσαν ὁ τακτικὸς καθηγητὴς κ. Δ. Πετρόπουλος καὶ ἡ βοηθὸς τῆς ἔδρας κυρία Ἀλκη Κυριακίδου-Νέστορος.

Κατὰ τὴν ἐξαήμερον διάρκειαν τοῦ Συνεδρίου ἐγένοντο τρεῖς δημόσιαι διαλέξεις καὶ περὶ τὰς 80 ἀνακοινώσεις με θέματα σχετικὰ με τὴν ὀργάνωσιν καὶ τοὺς τρόπους συλλογῆς παραμυθιῶν, τὴν συγκριτικὴν ἔρευναν διὰ τὴν προέλευσιν καὶ τὴν ἐξάπλωσιν αὐτῶν, ὡς καὶ με τὰ προβλήματα τοῦ παρουσιάζει ἡ ἔρευνα τοῦ εἴδους· ἐγένοντο ἐπίσης ἀνακοινώσεις σχετικαὶ με τὸ ὕφος καὶ τὰ θέματα (μοτίβα) τῶν παραμυθιῶν, ἐν συγκρίσει με τὸ ὕφος καὶ τὰ θέματα τῶν λογοτεχνικῶν κειμένων, με τὴν τέχνην τῶν λαϊκῶν διηγήσεων, τὴν διαμόρφωσιν τῶν παιδικῶν παραμυθιῶν κ.ἄ.

Συμμετοχὴ τοῦ Πανεπιστημίου εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς χιλιετηρίδος τοῦ Ἁγίου Ὁρους.— Τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, μετέχον τοῦ ἀγομένου ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους μεγάλου Πανηγυρισμοῦ τῆς χιλιετηρίδος ἀπὸ τῆς ιδρύσεως τῆς Μεγίστης Λαύρας καὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ Μοναχισμοῦ ἐν Ἀθῶν, ὠργάνωσε τὴν 10 Μαρτίου 1963 ἑορτασμὸν ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν, ὅπου παρέστησαν αἱ ἀρχαὶ καὶ ἐκπρόσωποι τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος. Τὸν προσήκοντα πανηγυρικὸν ἐξεφώνησεν ὁ καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Παναγιώτης Χρήστου με θέμα «Ἀθωνικὴ πολιτεία».

Ἑορτασμὸς τῆς χιλιετηρίδος τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἐν Βενετίᾳ.— Ἡ συμπλήρωσις χιλιετοῦς βίου τῆς ἀγιονύμου πολιτείας τοῦ Ἀθῶν, πλὴν τῶν ἐπισήμων ἑορταστικῶν ἐκδηλώσεων ἐν αὐτῷ τῷ Ἁγίῳ Ὁρει, ἐν Ἀθήναις, Θεσσαλονίκη καὶ ἀλλαχοῦ, τὰς ὁποίας ἐλάμπρυνον διὰ τῆς παρουσίας τῶν ὀ ἀείμνητος Βασιλεὺς Παῦλος καὶ ἡ Α.Θ.Π. ὁ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ἀθηναγόρας, ἔδωσεν ἀφορμὴν καὶ εἰς τιμητικὰς ἐκδηλώσεις ἐκ μέρους ξένων ὀργανισμῶν καὶ ἄλλων χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν. Οὕτω ἀπὸ 3 - 6 Σεπτεμβρίου 1963 συνεκροτήθη Διεθνὲς Συνέδριον ἐν Βενετίᾳ πρὸς ἑορτασμὸν τῆς χιλιετηρίδος. Τὸ Συνέδριον εἶχεν ὀργανωθῆ ὑπὸ τῶν Βενεδικτίνων μοναχῶν τῆς ἐν Βελγίῳ μονῆς τῆς Chevetogne (οἵτινες ἀσχολοῦνται, ὡς γνωστόν, με τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐκδίδουν τὸ περιοδικὸν «drenikon») ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν Βενεδικτίνων τῆς ἐν Βενετίᾳ μονῆς τοῦ S. Giorgio Maggiore καθὼς καὶ τῆς Fondazione Giorgio Cini. Τὸ Συνέδριον συνείρχετο εἰς τὸ θαυμάσιον περιβάλλον τῆς ἐν τῇ νησίδι τοῦ S. Giorgio Maggiore μονῆς τῶν Βενεδικτίνων, τὴν ὄλην δὲ ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν εἶχεν ἀναλάβει ὁ γνωστὸς βυζαντινολόγος, καθηγητὴς τοῦ καθολικοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μιλάνου κ. Ag. Pertusi.

Τοῦ Συνεδρίου μετέσχον ἑκατὸν περίπου ἔρευνηταὶ (κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ) ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ Ἑλλάς ἀντεπροσωπεύθη ἀπὸ τὸν ἀκαδημαϊκὸν καὶ ὀμότιμον καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ἀμίλχαν Ἀλιβιζάτον, τοὺς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ.κ. Ἄντον Πολίτην, Μ. Ι. Μανούσσαν καὶ Ι. Καραγιαννόπουλον, τὸν καθηγητὴν τοῦ Ε.Μ. Πολυτεχνείου

κ. Π. Μυλωνᾶν, τὸν διευθυντὴν τοῦ ἐν Ἀθήναις Βυζαντινοῦ Μουσείου κ. Μ. Χατζηδάκην, τὸν διευθυντὴν τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Α. Βρανούση κ. ἄ. Τὸ ἐν Βενετία Ἑλληνικὸν Ἰνστιτούτον Βυζαντινῶν καὶ Μεταβυζαντινῶν Σπουδῶν ἀντεπροσωπεύθη ἀπὸ τὴν διευθύντριαν αὐτοῦ καθηγήτριαν κυρίαν Σοφίαν Ἀντωνιάδου, παρέσχε δὲ καὶ ἐνεργὸν τὴν συνδρομὴν του διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Συνεδρίου καὶ ὠργάνωσε δεξίωσιν πρὸς τιμὴν τῶν μελῶν. Εἰς τὴν ἐναρκτήριον συνεδρίαν παρέστη, ἐλθὼν ἐπίτηδες εἰς Βενετίαν, ὁ ἐν Ρώμῃ πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος κ. Νικ. Χατζηβασιλείου. Κατὰ τὴν καταληκτικὴν συνεδρίαν, εἰς τὴν ὅποιαν παρέστη καὶ ὠμίλησεν ὁ Καρδινάλιος (Πατριάρχης) τῆς Βενετίας ἐξοχ. G. Urbani, ἡ προεδρία ἀνετέθη τιμητικῶς εἰς Ἑλληνα, τὸν καθηγητὴν Λίνον Πολίτην, ὅστις καὶ ἀπεχαιρέτησε τοὺς συνέδρους καὶ συνώψισε τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ Συνεδρίου.

Τὸ Συνέδριον, παρὰ τὰς μεταξὺ τῶν μελῶν του ποικίλας διαφορὰς δογμάτων καὶ ἀντιλήψεων, ἐκρατήθη μακρὰν πάσης διαμάχης εἰς αὐστηρῶς ἐπιστημονικὸν ἐπίπεδον. Γενικῶς, ἡ μεταξὺ τῶν συνέδρων ἐπαφὴ καὶ ἡ ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων ἐπὶ ἑνὸς τοσοῦτον σπουδαίου καὶ τὸν μεσαιωνικὸν ἑλληνισμόν κατ' ἐξοχὴν ἀφορῶντος θέματος ὑπῆρξεν ἄκρως ὀφέλιμος εἰς πάντα.

Ἐκδοσις Λεξικοῦ τοῦ Φωτίου.— Κατόπιν διακοπῆς ἑνὸς περιόπου ἔτους, λόγῳ ἀποχωρήσεως τῶν ἐπιστημονικῶν συνεργατῶν, συνεχίσθη ἡ ἐργασία, ἐνισχυομένη πάντοτε ὑπὸ τοῦ Β.Ι.Ε., διὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Λεξικοῦ τοῦ Φωτίου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀνευρεθέντος εἰς τὴν ἱστορίαν Ζάβορδας χειρογράφου (βλ. Ἑλληνικά 17, σελ. 472), μὲ τὴν ἐπιστημονικὴν συνεργασίαν τῶν πτυχιούχων τῆς Φιλολογίας δ. Ἰωάννας Κόλια καὶ κ. Χρίστου Θεοδωρίδη. Ἡ πορεία τῆς ἐργασίας βαίνει κανονικῶς, ἐλπίζεται δὲ ἐντὸς τοῦ 1965 νὰ εἶναι ἔτοιμον πρὸς δημοσίευσιν τὸ πρῶτον, ἀνέκδοτον, μέρος τοῦ Λεξικοῦ (ψηφία Α - Ε).

Λεξικὸν Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας.— Ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Α. Πολίτη καὶ μὲ τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Β.Ι.Ε. παρασκευάζεται ἀπὸ τοῦ 1960 Λεξικὸν τῆς νέας ἑλληνικῆς λογοτεχνίας. Τὸ Λεξικὸν θὰ εἶναι ἐρμηνευτικόν, θὰ ἐρμηνεύωνται δηλ. αἱ λέξεις ποὺ ἔχουν χρησιμοποιοῦνται εἰς τὰ ἔργα (ἔμμετρα καὶ πεζὰ) τῶν δοκιμωτέρων λογοτεχνῶν τοῦ 19ου καὶ τοῦ 20ου αἰῶνος. Ἐχει περίπου λήξει ἡ ἐργασία τῆς ἀποδελτιώσεως καὶ κατατάξεως τοῦ ὕλικου καὶ ἔχουν συγκεντρωθῆ περιτὰ 300.000 δελτία. Παραλλήλως ἐγένετο ἡ ἀρχὴ τῆς συντάξεως τῶν ἐρμηνευτικῶν δελτίων, εἶναι ὅμως ἀμφίβολον ἂν μέχρι τοῦ Ἀπριλίου 1965, ὅποτε λήγει ἡ παρεχόμενη ὑπὸ τοῦ Β.Ι.Ε. ἐνίσχυσιν, θὰ εἶναι δυνατόν ἡ σύνταξις τῶν ἐρμηνευτικῶν δελτίων νὰ ἔχη προχωρήσει πέραν τοῦ Α. Κατὰ τὸ τελευταῖον ἐξάμηνον ἐπιστημονικοὶ συνεργάται ἦσαν ἡ κ. Ἑλένη Παχίνη - Τσαντσάνογλου καὶ ὁ κ. Παναγιώτης Πίστας.

«Λεξικὸ τῆς μεσαιωνικῆς δημόδους γραμματείας».— Μὲ τὴν ἐνίσχυση τοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρύματος Ἑρευνῶν καὶ μὲ βάση λεξικογραφικὸ ὕλικὸν ποὺ προέρχεται ἀπὸ δημόδη κείμενα τῆς τελευταίας περιόδου τῶν μεσαιωνικῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων συντάσσεται μὲ τὴν διεύθυνση τοῦ ὑποφαινομένου καὶ τῆς συνεργασίας πτυχιούχων μαθητῶν του (ἀνάμεσα στοὺς ὁποίους ἀναφέρω τὰ ὀνόματα τοῦ Κάρουλου Μητσάκη καὶ τῆς Ἰωάννας Καραγιάννη) «Λεξικὸ τῆς μεσαιωνικῆς δημόδους γραμματείας».

Τὸ λεξικὸν ἔχει τὴν πρόθεσιν νὰ παρουσιάσῃ τὸ λεξιλόγιον τῆς δημόδους γραμ-

ματείας τῶν ἐτῶν 1100—1650, ὅμως τὸ ἐνδιαφέρον του δὲν περιορίζεται μόνο στὰ καθαρῶς λαϊκὰ λεξικογραφικὰ στοιχεῖα. Θὰ περιλάβῃ καὶ λέξεις ποὺ πλάστηκαν κατὰ τὴ μετακλασσικὴ καὶ τὴ βυζαντινὴ περίοδο, καθὼς καὶ λέξεις τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς, ποὺ στὰ ἀλεξανδρινὰ ἢ τὰ βυζαντινὰ χρόνια παρουσίασαν σημασιολογικὴ ἢ ἄλλη ἐξέλιξη.

Ὁ ἀναγνώστης θὰ ἔχῃ τὴ δυνατότητα νὰ βρῇ στὸ λεξικὸ α) τὴν πορεία τῆς τυπολογικῆς ἐξέλιξης κάθε λέξης μὲ τὶς ἀναγκαῖες ἐκάστοτε παραπομπές, β) τὴν ἐτυμολογικὴ ἔρευνα καὶ τὰ πορίσματά της ἐν σχέσει μὲ τὴν κάθε λέξη καὶ γ) τὴ σημασιολογικὴ ἐξέλιξη ποὺ ἐγνώρισε κάθε λέξη στὰ κείμενα τῆς περιόδου ποὺ ἐνδιαφέρει μὲ τὰ κατάλληλα στὴν περίπτωσι παραθέματα.

Ἡ ὅλη αὐτὴ ἐργασία στηρίζεται στὸν προκαταρκτικὸν καταρτισμὸ μικρότερον ἢ μεγαλύτερων ἀρχείων ποὺ περιλαμβάνουν 1) λεξιλογικὸ ὕλικὸ ἀπὸ τὰ κείμενα τῆς περιόδου, 2) ὕλικὸ ἐρευνητικὸ ἀπὸ μελέτες ἢ ἐκτενῆ δημοσιεύματα σχετικὰ μὲ τὴ γλώσσα, τὴ φιλολογία ἢ τὴ λαογραφία τῶν μέσων καὶ νεωτέρων χρόνων καὶ 3) ὕλικὸ ἐρευνητικὸ ποὺ σχετίζεται μὲ τὴν ἐρμηνεία ἢ τὴν κριτικὴ ἀποκατάστασι τῶν κειμένων.

Ἔως τώρα ἔχει συνταχθῆ τὸ γράμμα Α τοῦ λεξικοῦ, ποὺ περιλαμβάνει πάνω ἀπὸ 4000 λήμματα. Τῶν λημμάτων αὐτῶν συμπληρώνεται προσεχῶς ἡ ὀριστικὴ ἐπεξεργασία γιὰ νὰ γίνῃ δυνατὴ ἡ δημοσίευσι τῶν οἰκείων ἀρθρῶν.

Ε. ΚΡΙΑΡΑΣ

Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης.

Νέοι διορισμοί.

Ὁ μέχρι τοῦδε ἑκτακτος καθηγητῆς τῆς βυζαντινῆς ἱστορίας κ. *Ἰωάννης Καραγιαννόπουλος* ἐξελέγη τακτικὸς εἰς τὴν αὐτὴν ἔδραν. Ὁμοίως ἐξελέγη τακτικὸς ὁ μέχρι τοῦδε ἑκτακτος καθηγητῆς εἰς τὴν Α' ἔδραν τῆς κλασσικῆς ἀρχαιολογίας κ. *Ἐμμ. Ἀνδρόνικος*.

Εἰς τὴν νεωστὶ ἰδρυθεῖσαν ἑκτακτον αὐτοτελεῖ ἔδραν τῆς νέας ἑλληνικῆς Φιλολογίας ἐξελέγη καθηγητῆς ὁ κ. *Σταμ. Καρατζᾶς*, μέχρι τοῦδε καθηγητῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Aix en Provence.

Ἡ Σχολὴ ἐξέλεξεν ὑφηγητὴν εἰς τὴν ἔδραν τῆς Παιδαγωγικῆς τὸν διδάκτορα τῆς αὐτῆς Σχολῆς κ. *Χρῆστον Φράγκον*.

Δ ρ ᾱ σ ι ς κ α θ η γ η τ ῶ ν.

Ὁ καθηγητῆς τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς Φιλολογίας κ. *Α. Γ. Τσοπανάκης*, τυχῶν ὑποτροφίας ἐρεύνης ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως τῶν Η.Π.Α. καὶ ἐνισχύσεως ὑπὸ τοῦ προγράμματος Fulbright, ἔλαβεν ἐξάμηνον ἐκπαιδευτικὴν ἄδειαν καὶ εἰργάσθη ἀπὸ Ἰανουαρίου μέχρι Ἰουγίου 1963 εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Yale τῆς πόλεως New Haven, Conn.

Ὁμοίως ὁ καθηγητῆς τῆς κλασσικῆς ἀρχαιολογίας κ. *Γ. Μπακαλάκης* ἔτυχεν ὑποτροφίας ἐρεύνης καὶ ἔλαβεν ἑτησίαν ἐκπαιδευτικὴν ἄδειαν, ἵνα ἐργασθῆ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Princeton (Η.Π.Α.).

Ὁ καθηγητῆς κ. *Ι. Θ. Κακριδῆς* προσεκλήθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ν' ἀναλάβῃ τὴν προεδρίαν τοῦ ἰδρυομένου Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου.

Προσκληθέντες ὑπὸ ξένων Πανεπιστημίων καὶ ἄλλων ὀργανισμῶν ἔδωσαν διαλέξεις οἱ καθηγηταὶ κ.κ. *Ε. Κριαρᾶς* εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Aix en Provence,

A. Βακαλόπουλος εις τὴν ἐν Σόφια Βουλγαρικὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν, *I. Μπακαλάκης* εις τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, *Στ. Πελεκανίδης*, εἰς Ραβένναν καὶ εἰς Βιέννην.

Οἱ καθηγηταὶ κ.κ. *Λίνος Πολίτης* καὶ *M. I. Μανούσακας* προσεκλήθησαν ὑπὸ τῆς Fondazione Giorgio Cini τῆς Βενετίας ὅπως διδάξουν εἰς τὰ ὑπ' αὐτῆς ὀργανωθέντα μαθήματα (Vo Corso di alta Cultura) τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1963. Ὁ κύκλος οὗτος τῶν ἀνωτέρων μαθημάτων, διοργανούμενος κατ' ἔτος, εἶχεν ὡς θέμα διὰ τὸ 1963 τὴν «Βενετίαν καὶ τὴν Ἀνατολὴν κατὰ τὸν ὄψιμον Μεσαίωνα καὶ τὴν Ἀναγέννησιν», εἶχον δὲ προσκληθῆ ὅπως ὁμιλήσουν περὶ τοὺς 40 εἰδικοί καθηγηταί, ἐκ τῶν ὁποίων ἀναφέρομεν τὰ γνωστά ὀνόματα τῶν *Fr. Babinger, Marcel Bataillon, Estiamble, P. O. Kristeller, P. Lemerle*. Τὸ μάθημα τοῦ κ. Λ. Πολίτη εἶχεν ὡς θέμα «Τὸ κρητικὸν θέατρον καὶ αἱ σχέσεις αὐτοῦ πρὸς τὸ ἰταλικὸν θέατρον τῆς Ἀναγεννήσεως καὶ ἰδίᾳ πρὸς τὴν βενετικὴν κωμωδίαν», τοῦ δὲ κ. Μ. I. Μανούσακα «Εἰς Κρής ποιητῆς καὶ πρεσβευτῆς τῆς Βενετίας εἰς τὴν Τυνησίαν καὶ τοὺς Τούρκους: ὁ Λεονάρδος Δελλαπόρτας καὶ τὸ ποιητικὸν του ἔργον». Καὶ τὰ δύο μαθήματα ἐγένοντο εἰς τὴν ἰταλικήν. Καὶ οἱ δύο καθηγηταὶ παρεκλήθησαν νὰ κάμουν καὶ ἐν ἄλλο μάθημα ἢ φροντιστήριον (Λ. Πολίτης περὶ ἑλληνικῶν διασκευῶν τοῦ L. Grotto, Μ. Μανούσακας περὶ τοῦ Ἰωάννου Πλουσιαδηνοῦ).

Ὁ κ. *A. Βακαλόπουλος* ἔλαβε μέρος ἀπὸ 1 - 25 Αὐγούστου 1964 εἰς κύκλον θερινῶν μαθημάτων καὶ συζητήσεων ὀργανουμένων ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βουκουρεστίου ἐν Σιναία τῶν Καρπαθίων. Ὁ κ. Βακαλόπουλος παρέμεινε καὶ ἀπὸ 26 Αὐγούστου — 1 Σεπτεμβρίου εἰς Βουκουρέστιον, ὡς φιλοξενούμενος τῆς Ρουμανικῆς Ἀκαδημίας, ὅπου καὶ ἐμελέτησεν εἰς διάφορα μουσεῖα, ἀρχεῖα, Ἰνστιτούτα καὶ βιβλιοθήκας, ἰδίως δὲ εἰς τὸ νεωστὶ ἰδρυθέν Ἰνστιτούτον τῆς Νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης.

Ὑπὸ τοῦ Γερμανικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου καὶ μετὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Deutsche Forschungsgemeinschaft, ὁ καθηγητῆς κ. *E. Ἀνδρόνικος* προσεκλήθη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Marburg (Δ. Γερμανία) διὰ ν' ἀσχοληθῆ μετὰ τὴν συγγραφὴν εἰδικοῦ κεφαλαίου ἀναγομένου εἰς τὰ ταφικὰ ἔθιμα τῆς ὁμηρικῆς ἐποχῆς, τὸ ὅποιον θ' ἀποτελέσῃ μέρος τοῦ συγκεντρωτικοῦ ἔργου «Archaeologia Homeric», πού διευθύνει ὁ καθηγ. κ. *Fr. Matz* τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Marburg. Ἐπὶ τῇ ἐυκαιρίᾳ ταύτῃ ὁ κ. Ἀνδρόνικος ἔκαμεν ἐκεῖ καὶ διάλεξιν περὶ τοῦ προϊστορικοῦ νεκροταφείου τῆς Βεργίνας.

Εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῶν ἑκατὸ χρόνων ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βουκουρεστίου (14 - 18 Ὀκτωβρίου 1964) ἀντεπροσώπευσαν τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης ὁ πρύτανης κ. *N. Ἀσιωάτης* καὶ ὁ καθηγητῆς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς κ. *E. Κριαρᾶς*. Ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ἑορταστικῶν ἐκδηλώσεων συνεκροτήθη συνέδριον ἀναφερόμενον εἰς ποικίλους ἐρευνητικοὺς κλάδους. Εἰς τὸ συνέδριον τοῦτο ἔλαβε μέρος καὶ ὁ κ. Κριαρᾶς διὰ γαλλιστὶ γενομένης ἀνακοινώσεώς του μετὰ τὸν τίτλον: «La langue néogrecque dans l'évolution de la littérature byzantine et néo-hellénique».

Προσκληθέντες ὑπὸ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς ἔδωσαν διαλέξεις εἰς τὸ Πανεπιστήμιον οἱ κάτωθι ξένοι καθηγηταί. Κατὰ τὸ πανεπιστημιακὸν ἔτος 1962 - 63: οἱ κ.κ. *Arnold Toynbee*, τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λονδίνου, μέλος τῆς Βρετανικῆς Ἀκαδημίας, *Sir Steven Runciman* (Ὁξφόρδης), *Karl Schefold* (Βασιλείας), *W. Zschischmann* (Giessen), κυρία *Jacqueline de Romilly* (Σορβόννης), *Kurt von Fritz* (Μονάχου). Ὁμίλησαν ὁμοίως οἱ κ.κ. *R. A. Close*, διευθυντῆς τοῦ Βρετανικοῦ Συμβουλίου Ἀθηνῶν, καὶ *Robert Liddell*, λογοτέχνης καὶ κριτικός.— Κατὰ τὸ πανε

πιστημιακὸν ἔτος 1963 - 64 οἱ κ.κ. *H. G. Beck* (Μονάχου), *S. Baud-Bovy* (Γενεύης), *F. M. Pontani* (Παδοῦης), *H. Gerstinger* (Graz), *Γ. Μυλωνᾶς* (St - Louis, Η.Π.Α.), *E. Condourachi* (Βουκουρεστίου), *E. Homann-Wedeking* (Μονάχου), *E. Langlotz* (Βόννης), *G. Rohlfis* (Τυβίγγης), *D. Page* (Cambridge).

Μετєκπαίδευσις δημοδιδασκάλων.

Μετ' ἀπόφασιν τῆς Σχολῆς καὶ μετ' τὴν οἰκονομικὴν συμπαράστασιν τοῦ Βασιλικοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος ὠργανώθη κατὰ τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1963 κύκλος ἐπιμορφωτικῶν μαθημάτων διὰ τοὺς διδασκάλους τῶν παραμεθορίων περιοχῶν, ἀποβλέπων εἰς τὸν ἀρτιώτερον ὄπλισμόν των διὰ τὴν σπουδαίαν ἔθνικὴν ἀποστολὴν των. Τὸν κύκλον τοῦτον παρηκολούθησαν 100 διδάσκαλοι, ἐδίδαξαν δὲ εἰς αὐτοὺς ἀνά τέσσαρα ἕκαστος μαθήματα ἐπὶ θεμάτων τῆς ἐιδικότητός του, ἀνταποκρινομένων εἰς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν, οἱ καθηγηταὶ κ.κ. *Ι. Κακριδῆς*, *Α. Πολίτης*, *Α. Βακαλόπουλος*, *Β. Τατάκης*, *Ε. Ἀνδρόνικος* καὶ *Σ. Πελεκανίδης*.

Ἐπιτίμοι διδάκτορες.

Εἰς ἐπιτίμους διδάκτορας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς ἀνηγορεύθησαν:

Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1963 ὁμότιμος καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὁξφόρδης *Sir John Beazley*. Περί τοῦ ἔργου αὐτοῦ ὠμίλησεν ὁ καθηγητὴς *Ε. Ἀνδρόνικος*.

Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1964 ὁ ποιητὴς *Γ. Σεφέρης*. Περί τοῦ ποιητικοῦ καὶ τοῦ ἄλλου ἔργου του ὠμίλησεν ὁ καθηγητὴς *Λίνος Πολίτης*.

Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1964 ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Πατέρμου καὶ γνωστὸς βυζαντινολόγος καὶ νεοελληνιστὴς κ. *Bruno Lavagnini*. Τὸ ἔργον τοῦ τιμωμένου παρουσίασεν ὁ καθηγητὴς *Ε. Κριαρᾶς*.

Τὸν Μάιον τοῦ 1964 ὁμότιμος καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Göttingen καὶ ἐπὶ μακρὸν διευθυντὴς συντάξεως τῆς *Real-Enzyklopädie* κ. *Konrad Ziegler*, τοῦ ὁποίου τὸ ἔργον παρουσίασεν ὁ καθηγητὴς *Ι. Θ. Κακριδῆς*.

Ἀναγόρευσις διδασκῶν.

Κατὰ τὸ πανεπιστημιακὸν ἔτος 1962 - 63 ἀνηγορεύθησαν διδάκτορες τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, ὑποβαλόντες ἐναίσιμον ἐπὶ διδακτορικῇ ἐργασίᾳ οἱ κάτωθι:

1) *Στέφανος Παπαδόπουλος*. «Ἡ ἐπανάστασις στὴ Δυτικὴ Στερεὰ Ἑλλάδα (1822 - 1832)». Εἰσηγητὴς *Α. Βακαλόπουλος*.

2) *Ἀναστάσιος Καραναστάσης*. «Φωνητικὴ τῶν ἰδιωμάτων τῆς Κῶ». Εἰσηγητὴς *Α. Γ. Τσοπανάκης*.

3) *Ἄλκης Ἀγγέλου*. «Πλάτωνος τύχαι. Ἡ λόγια παράδοσις στὴν Τουρκοκρατία». Εἰσηγητὴς *Λίνος Πολίτης*.

Ὅμοίως κατὰ τὸ πανεπιστημιακὸν ἔτος 1963 - 1964:

1) *Καροφυλλῆς Μητσάκης*. «Προβλήματα τῆς Ἀχιλλίδας». Εἰσηγητὴς *Ε. Κριαρᾶς*.

2) *Ἑλένη Κακουλίδου*. «Νεοελληνικὰ θρησκευτικὰ ἀλφαβητάρια». Εἰσηγητὴς *τῆς Λίνος Πολίτης*.

Ἴνστιτοῦτον Ξένων Γλωσσῶν καὶ Φιλολογιῶν.— Ἀπεχώρησε, διορισθεὶς μορφωτικὸς σύμβουλος εἰς Ρίον Ἰανέιρον, ὁ ἐντεταλμένος καθηγητὴς τῆς Γαλλικῆς Γλώσσης καὶ Φιλολογίας κ. *Gilbert Bron*. Τὴν ἐντολὴν τῆς διδασκαλίας διὰ

τὸ πανεπιστημιακὸν ἔτος 1963-64 ἀνέλαβεν ὁ κ. *J. Santoni*, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1964-65 ὁ κ. *François de la Chaussée*.

Ὡς Fulbright - Professors ἐδίδαξαν τὸ μάθημα τῆς ἀμερικανικῆς φιλολογίας καὶ πολιτισμοῦ, κατὰ μὲν τὸ πανεπιστημιακὸν ἔτος 1963-64 ὁ κ. *Sidney Kaplan*, διὰ δὲ τὸ ἔτος 1964-65 ὁ κ. *John S. Lawry*. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ αὐτοῦ προγράμματος ἀνταλλαγῶν Fulbright ἐδίδαξαν ὡς διδάσκαλοι ἡ κ. *Dorothy Morris* καὶ ὁ κ. *Charles Jarwis*.

Ἀνετέθη ἡ διδασκαλία ἐπὶ συμβάσει εἰς τοὺς διδασκάλους κ. *Κάρολον Τσί-ζεκ* τῆς ἰταλικῆς γλώσσης, δ. *Gisela von der Trenck* τῆς γερμανικῆς, καὶ *Al. Walton* τῆς ἀγγλικῆς.

Νέος ὀργανισμὸς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς.— Ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολή, μελετήσασα εἰς ἐπανελημμένας συνεδρίας τὸ θέμα, κατήρτισε νέον ὀργανισμὸν τῆς Σχολῆς, ὁ ὁποῖος ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως δημοσιευθεῖσης εἰς τὸ φύλλον 595 (τεῦχος Β') τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως τῆς 31 Δεκεμβρίου 1963. Εἰς τὸν νέον τοῦτον ὀργανισμὸν, τοῦ ὁποῖου ἡ ἰσχύς ἤρξατο ἀπὸ τοῦ πανεπ. ἔτους 1964-1965, ὀρίζεται ὅτι τὰ ὑπὸ τῆς Σχολῆς ἀπονεμόμενα πτυχία εἶναι τέσσαρα, ἤτοι: 1) φιλοσοφίας, 2) κλασσικῶν σπουδῶν, 3) ἀρχαιολογίας, 4) μέσων καὶ νέων ἑλληνικῶν σπουδῶν, εἰς ἕκαστον δὲ τῶν πτυχίων τούτων ἀντιστοιχεῖ ἐν Τμῆμα αὐτῆς. Ὁ διαχωρισμὸς τῶν τμημάτων ἄρχεται ἀπὸ τοῦ β' ἔτους σπουδῶν, εἰς δὲ τὸ πρῶτον ἔτος σπουδῶν διδάσκονται μαθήματα κοινὰ δι' ὅλους τοὺς φοιτητάς, διδομένης ἐμφάσεως εἰς τὰ γλωσσικὰ μαθήματα (ἀρχαῖα ἑλληνικά, λατινικά, νέα ἑλληνικά), διὰ τὰ ὁποῖα προβλέπονται ἀσκήσεις καθ' ὁμίλους ὑπὸ διδασκάλων ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν καθηγητῶν.

Ὁ νέος ὀργανισμὸς προβλέπει, πλὴν τῶν τετραετῶν πτυχιακῶν σπουδῶν, καὶ κύκλον μεταπτυχιακῶν σπουδῶν διετοῦς φοιτήσεως. Οἱ σπουδασταὶ τοῦ κύκλου τούτου ὀφείλουν νὰ ἐργασθοῦν ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τριῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, ἐδρῶν διαφόρου περιεχομένου, ἐλευθέρως ἐπιλεγομένων. Μετὰ τὸ πέρασ τῶν σπουδῶν χορηγεῖται δίπλωμα εἰδικότητος μεταπτυχιακῶν σπουδῶν, πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ ὁποῖου ἀπαιτεῖται ἡ συγγραφὴ εἰδικῆς διπλωματικῆς ἐργασίας.

Διὰ τοῦ νέου ὀργανισμοῦ ἐπέρχονται περαιτέρω βασικαὶ μεταρρυθμίσεις εἰς τὸν τρόπον τῆς ὑποβολῆς τῶν διδακτορικῶν ἐργασιῶν καὶ εἰς τὴν διαδικασίαν γενικῶς τῆς ἀποκτήσεως τοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος.

Τμῆμα Ἰωαννίνων.— Διὰ τοῦ Ν. Δ. 4417/1964 καὶ τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθέντος τὴν 28 Νοεμβρίου 1964 Β. Δ. ἰδρύθη Τμῆμα τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης εἰς Ἰωάννινα. Τὰ ἐπίσημα ἐγκαίνια τοῦ νέου τμήματος ἐτελέσθησαν τὴν 7 Νοεμβρίου 1964, παρουσίᾳ τοῦ προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας κ. *Γεωργίου Παπανδρέου*, τοῦ Ὑφυπουργοῦ τῆς Παιδείας κ. *Λουκῆ Ἀζοῦτα*, τῆς Συγκλήτου τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, παρισταμένων ἐν σώματι, καὶ ἀντιπροσώπων τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ἄλλων ἀνωτάτων Ἰδρυμάτων.

Τὸ νεοῖδρυθὲν Τμῆμα θὰ λειτουργήσῃ ἀπὸ τοῦ παρόντος πανεπιστημιακοῦ ἔτους εἰς τὸ κτίριον τῆς Ζωσιμαίας Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας, μὲ πρωτοετείς μόνον φοιτητάς, θὰ χορηγῆ δὲ δύο πτυχία: 1) κλασσικῶν σπουδῶν καὶ 2) μέσων καὶ νέων ἑλληνικῶν σπουδῶν. Διὰ τὸ παρὸν πανεπιστημιακὸν ἔτος ἀπεσπάσθησαν καὶ θὰ διδάξουν εἰς τὸ Τμῆμα Ἰωαννίνων οἱ καθηγηταὶ κ. κ. *Στ. Γ. Κατωμένος*, ὁ ὁποῖος εἶναι καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος, καὶ *Σταμ. Γ. Καρατζᾶς*. Ἡ Φιλοσοφικὴ

Σχολή εξέλεξε ομοίως καθηγητάς ἐπὶ συμβάσει διὰ τὸ Τμήμα Ἰωαννίνων τοὺς κ.κ. Δ. Λουκάτον, τ. συντάκτην τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου, διὰ τὴν ἔδραν τῆς Λαογραφίας, Δ. Χουσιάδαν, καθηγητὴν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀδελαΐδος (Αὐστραλίας), εἰς τὴν ἔδραν τῆς Ψυχολογίας, καὶ Θ. Ι. Κακριδῆν, λέκτορα εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Τυβίγγης, εἰς τὴν ἔδραν τῆς Κλασσικῆς Φιλολογίας. Ἐντὸς τοῦ ἔτους ἡ Σχολὴ θὰ προβῆ εἰς τὴν προκήρυξιν τῶν ἐδρῶν καὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν λοιπῶν καθηγητῶν.

Ἰνστιτοῦτον Νεοελληνικῶν Σπουδῶν (Ἴδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη).—

Ἐκ δ ὁ σ ε ι ς : Ἐκυκλοφόρησαν τὸ 1963 οἱ δύο πρῶτοι τόμοι τῶν «Ἀπάντων» τοῦ ἀειμνήστου ἱδρυτοῦ τοῦ Ἰνστιτούτου Μαν. Τριανταφυλλίδη, ἡ ἔναρξις τῆς ἐκτυπώσεως τῶν ὁποίων εἶχεν ἀναγγελθῆ εἰς τὸν προηγούμενον τόμον τῶν «Ἑλληνικῶν». Εἰς τοὺς τόμους αὐτούς, κατὰ τὴν ἀποφασισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος κατάταξιν, περιελήφθησαν ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον «Ἐρευνητικὰ» αἱ καθαρῶς ἐρευνητικαὶ ἐργασίαι.

Κατὰ τὸ 1964 ἐξεδόθησαν ὁ 4ος καὶ ὁ 5ος τόμος τῶν «Ἀπάντων», εἰς τοὺς ὁποίους ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον «Γλωσσικὸ ζήτημα καὶ γλωσσσοεκπαιδευτικὰ» περιελήφθησαν ἐργασίαι ἀναφερόμεναι εἰς τὸ γλωσσικὸν ζήτημα καὶ εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς γλώσσης καὶ τῆς ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως.

Συντόμως θὰ κυκλοφορήσουν ὁ 7ος καὶ ὁ 8ος τόμος. Εἰς τὸν 7ον τόμον ὑπὸ τὸν μερικότερον τίτλον «Ὄρθογραφικά - Παιδαγωγικά» περιλαμβάνονται αἱ καθαρῶς ὀρθογραφικαὶ μελέται καὶ ἄρθρα ποὺ ἐδημοσίευσεν ὁ Μ. Τριανταφυλλίδης ἀπὸ τοῦ 1913 μέχρι τοῦ 1948, εἰς τὰς ὁποίας διερευνᾶται τὸ πρόβλημα τῆς νεοελληνικῆς ὀρθογραφίας καὶ ἐκτίθενται αἱ περὶ αὐτοῦ γνώμαι του, ἐν συνεχείᾳ δὲ τὰ παιδαγωγικὰ περιεχομένου δημοσιεύματά του.

Εἰς τὸν 8ον τόμον ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον «Διάφορα» περιελήφθησαν Ὀμιλία, Ἄρθρα καὶ σημειώματα, Βιβλιοκρισίαι, Ποικίλα καὶ Μεταφράσεις.

Ἡ «Νεοελληνικὴ Γραμματικὴ. Ἱστορικὴ εἰσαγωγή», τὴν ὁποίαν ἐξέδωσεν ὁ Μ. Τριανταφυλλίδης τὸ 1938, θεωρεῖται 3ος τόμος εἰς τὴν σειρὰν τῶν «Ἀπάντων», δὲν πρόκειται δὲ ἐπὶ τοῦ παρόντος ν' ἀνατυπωθῆ, ἐπειδὴ ὑπάρχουν ἀκόμη ἄρκετὰ ἀντίτυπα τῆς πρώτης ἐκδόσεως.

Ὁ «Δημοτικισμὸς καὶ ἀντίδραση», ὁ ὁποῖος ἐκυκλοφόρησε τὸ 1960, θεωρεῖται εἰς τὴν σειρὰν τῶν «Ἀπάντων» 6ος τόμος. Οὕτω μὲ τὴν ἔκδοσιν καὶ τοῦ 8ου τόμου ὀλοκληροῦται ἡ δημοσιέυσιν τῶν «Ἀπάντων» τοῦ Τριανταφυλλίδη.

Ἀπομένουν διὰ μελλοντικὴν εἰς ἓνα τόμον δημοσιέυσιν τὰ βιβλία τῆς σειρᾶς «Νεοελληνικὴ Βιβλιοθήκη», τὰ ὁποῖα ἐγράφησαν εἴτε ὑπὸ τοῦ Τριανταφυλλίδη ἀποκλειστικῶς εἴτε ἐν συνεργασίᾳ μὲ ἄλλους καὶ ἐκυκλοφόρησαν διὰ νὰ βοηθῆσιν «νὰ συγκροτηθῆ καὶ νὰ γίνῃ ὅσο μπορεῖ πῶς ἄρτιο τὸ Νεοελληνικὸ Μάθημα στὴν Ἑλληνικὴ Παιδεία — πρὸ πάντων στὴ Μέση — ἀξιοποιώντας γιὰ αὐτὴν ὅ,τι ἔχει πῶς χρήσιμο καὶ ἄξιο ὁ Νέος Ἑλληνισμὸς».

Παραλλήλως ἐγένοντο ἐπανειλημμένως ἀνατυπώσεις κεχωρισμένως τῶν βιβλίων τῆς «Νεοελληνικῆς Βιβλιοθήκης», «Μικρὴ Νεοελληνικὴ Γραμματικὴ», «Λεξιλογικὲς ἀσκήσεις» γιὰ τὴ Δημοτικὴ καὶ τὴ Μέση ἐκπαίδευση καὶ «Ἡ γλῶσσα μου», ἰδίως ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1964, ὅτε κατόπιν συστάσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας εἰσήχθησαν ταῦτα ὡς βοηθητικὰ βιβλία τοῦ Νεοελληνικοῦ μαθήματος εἰς τὰς δύο τελευταίας τάξεις τοῦ Δημοτικοῦ καὶ εἰς τὴν Α' τοῦ Γυμνασίου.

Ἡ συναγωγή τοῦ ὕλικου διὰ τὴν σύνταξιν Ἑτυμολογικοῦ Λεξικοῦ τῶν Νεοελληνικῶν τοπωνυμίων καὶ Ὄρθογραφικοῦ Λεξικοῦ τῆς δημοτικῆς, περὶ τῶν ὁποίων ἐγράψαμεν εἰς τὸν προηγούμενον τόμον τῶν «Ἑλληνικῶν» ἔχει σχεδὸν συμπληρωθῆ.

HENRI GRÉGOIRE

(1881 - 1964)

Μεγάλη ύπηρξε ή άπώλεια τής διεθνούς βυζαντινολογικής έπιστήμης με τó θάνατο τού Henri Grégoire. Γιατί ó Grégoire δέν ύπηρξε μόνο βυζαντινολόγος φιλόλογος και ίστορικός, αλλά έκαλλιέργησε με έπιτυχία και άλλους κλάδους που έξυπηρετούν τή μελέτη τών βυζαντινών πραγμάτων. Ό Grégoire στάθηκε έρευνητής που ένδιαφέρθηκε γενικότερα και για θέματα τής άρχαίας έλληνικής γραμματείας και τής νεώτερης πνευματικής ίστορίας τής Εδρώπης.

Είχε γεννηθί στο Huy τού Βελγίου τó 1881. Ύστερα άπό κλασσικές σπουδές στο Βέλγιο, έμαθήτευσε κοντά στον Κάρολο Krumbacher και άργότερα συμπλήρωσε τις σπουδές του πάνω στα νεοελληνικά και τά άνατολικά πνευματικά πράγματα στο Παρίσι. Έγνώρισε έπίσης άπό κοντά για πολλά χρόνια τήν Έλλάδα και τις χώρες τής Έγγύς Άνατολής. Τή σχετική εύκαιρία τού τήν έδωσε τó γεγονός ότι ύπηρξε για κάμποσα χρόνια μέλος τής Γαλλικής Άρχαιολογικής Σχολής στην Άθήνα. Έτσι και τή νέα έλληνική γλώσσα και τόν νέο έλληνικό πνευματικό βίο έγνώρισε στην έντέλεια, αλλά και μπόρεσε νά πραγματοποιήση ταξίδια έρευνητικά στη μονή τού Όρους Σινά, τήν Παλαιστίνη και τή Μικρά Άσία.

Πανεπιστημακός διδάσκαλος γίνεται τó 1909, για νά διδάξη άρχαία έλληνική φιλολογία στις Βρυξέλλες, όμως τά βασικά του ένδιαφέροντα τόν οδηγούν πολú ένωρίς στις βυζαντινολογικές σπουδές, που μπόρεσε νά τις ύπηρετήση με έξαιρέτα άποτελέσματα. Στη δική του δραστηριότητα κυρίως όφείλεται τó γεγονός ότι ή πρωτεύουσα τού Βελγίου γίνεται τις τελευταίες τρεις - τέσσερις δεκαετίες σημαντικό κέντρο βυζαντινολογικών, σλαβικών και άνατολικών έρευνών. Με τή συνεργασία τού Paul Graindor ίδρύει τó 1925 άξιόλογο βυζαντινολογικό περιοδικό, «Byzantion». Έξάλλου μαζί με τó Jacques Pirenne ίδρύει στη βελγική πρωτεύουσα τó «Institut de philologie et d'histoire orientales et slaves», ίδρυμα που έξυπηρετεί κι' αυτό σε κάποιο βαθμό και τις βυζαντινολογικές σπουδές, δημοσιεύει μάλιστα άπό τó 1932 και είδικό έπιστημονικό όργανο, τó «Annuaire de l'Institut de philologie et d'histoire orientales et slaves». Με τή δραστηριότητά του αυτή ó Grégoire κατορθώνει νά δημιουργήση γύρω του φυτάριο έξαίρετο συνεργατών και έρευνητών που προάγουν σημαντικά τις βυζαντινολογικές, τις σλαβικές και τις άνατολιστικές σπουδές.

Στά χρόνια τού πολέμου ó Grégoire καταφεύγει στις Ήνωμένες Πολιτείες, όπου και συνεχίζει τήν έκδοση τού «Byzantion», που τήν έδρα του τήν μεταφέρει στις Βρυξέλλες λίγα χρόνια μετά τó δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο.

Ό συγγραφική παραγωγή τού Grégoire άπλώνεται σε πλήθος βυζαντινολογικών κλάδους. Έδημοσίευσε μελέτες πολιτικής και θρησκευτικής ίστορίας, γλωσσολογίας, γραμματολογίας, επιγραφικής, γεωγραφίας, σλαβολογίας, χριστιανικής γραμματολογίας. Δέν πρέπει νά λησμονήσωμε ότι μάς έδωσε και έκδόσεις κειμένων τής κλασσικής άρχαιότητας, όπως τραγωδιών τού Εδριπίδη (σε συνεργασία με τόν Parmentier), καθώς και μεσαιωνικών κειμένων. Ό Grégoire ένδιαφερόταν και για συγγραφείς τής νεώτερης ευρωπαϊκής λογοτεχνίας: γι' αυτό και δέν είναι περίεργο που έδημοσίευσε μεταφράσεις σε γαλλική γλώσσα έργων τού Λέρμοντωφ, τού Πούσκιν, τού Mickiewicz, τού Άλέξη Τολστόη. Προσθέτω ότι έδημοσίευσε έπίσης μετάφραση στα γαλλικά τής «Όρέστειας» τού Αίσχύλου.

(Σημειώνω ότι ολοκληρωμένος κατάλογος τῶν δημοσιευμάτων του καταχωρίζεται στὸ δέκατο τόμο (1950) τοῦ «Annuaire de l'Institut de philologie et d'histoire orientales et slaves», καταρτισμένος ἀπὸ τὴ Marguerite Mathieu).

Τὴν πολλαπλὴ δραστηριότητα τοῦ Grégoire αἰσθητὰ εὐκόλυνε ἡ ἀπέραντη γλωσσομάθειά του. Κατεῖχε λαμπρά καὶ τὴν ἑλληνικὴ γλώσσα σὲ ὅλες τὶς φάσεις τῆς ἱστορίας της, γεγονός σπάνιο ἀνάμεσα στοὺς ξένους ἑλληνιστές.

Τὰ προβλήματα τοῦ ἔπους τοῦ Διγενῆ Ἀκρίτα ἰδιαίτερα ἀπασχόλησαν τὸ Grégoire. Μετὰ πολλὰς σχετικὰς μελέτες του ἐδημοσίευσε τὸ 1942 σὲ νέα ἑλληνικὴ γλώσσα (δημοτικὴ) τὰ πορίσματα τῶν ἐρευνῶν του μὲ τὸν τίτλο «Ὁ Διγενῆς Ἀκρίτας. Ἡ βυζαντινὴ ἐποποιία στὴν ἱστορία καὶ τὴν ποίηση». Μέσα στὸ ἔργο τοῦτο προβάλλουν τὰ φιλελληνικά του αἰσθήματα, καθὼς καὶ ἡ ἀγάπη του πρὸς τὴ ζωντανὴ βυζαντινὴ πνευματικὴ παράδοση. Στὸ ἴδιο βιβλίον ἐκφράζεται μὲ ἰδιαίτερο θαυμασμὸ γιὰ τὸ «τρανὸ ποιητικὸ ἱστορικὸ μεγαλεῖο» τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν καὶ τῆς δημοτικῆς μας γλώσσας. Μέσα στὸ ἔπος τοῦ Διγενῆ ἔβλεπε «μιά ποιητικὴ ὄλη, βγαλμένη ἀπὸ τὸ μεγάλο τεχνίτη, τὸν ἑλληνικὸ λαὸ, ὁμορφὴ καὶ καθάρια καὶ πλούσια στὴν πρωτογονία της, νὰ ἀλλάζη στὰ χέρια τῶν λογίων καὶ νὰ φθείρεται, γιὰ νὰ θριαμβεύσῃ τὸ πεζὸ, τὸ τετριμμένο, τὸ στερεότυπο, ἡ στρεβλὴ ἀπομίμησι παλαιῶν ἀξιών».

Ὁ Henri Grégoire ὑπῆρξε πολυσχιδῆς καὶ γόνιμος μελετητὴς τοῦ βυζαντινοῦ παρελθόντος, ἀλλὰ καὶ γενικότερα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος. Ὡς ἄνθρωπος ὑπῆρξε πνευματώδης καὶ σπινθηροβόλος· συνάμα ἀκούραστος ὁμιλητὴς σὲ συνέδρια καὶ ἰδιωτικὰς συνομιλίαις. Ἔχει κατακτήσει μιὰ ξεχωριστὴ θέση μέσα στὴ χορεία τῶν μελετητῶν τοῦ ἑλληνικοῦ παρελθόντος.

E. ΚΡΙΑΡΑΣ

ALPHONSE DAIN

Ἐδῶ καὶ λίγους μῆνες, σχετικὰ ἀκόμη ἀκμαῖος, πέθανε στὸ Παρίσι ὁ διαπρεπὴς Γάλλος φιλόλογος Alphonse Dain ἢ Ἀλφόνσος Δαίνιος, ὅπως συχνά, σὲ μᾶς ἰδίως τοὺς Ἑλληνας μαθητὲς του, πού μὲ ἰδιαίτερη μᾶς περιέβαλλε πάντα συμπάθεια, ἀρεσκόταν νὰ προφέρῃ καὶ νὰ γράφῃ τὸ ὄνοματεπώνυμό του.

Μόνιμος Κοσμητὼρ τοῦ Καθολικοῦ Ἰνστιτούτου στὸ Παρίσι, Διευθυντὴς Σπουδῶν στὴν ἑξακουστὴ École Supérieure des hautes études, ἐπίλεκτο στέλεχος τῆς Revue des études grecques καὶ πολῦτιμος συνεργάτης τοῦ περιώνυμου Ἐκδοτικοῦ Οἴκου Ἑλλήνων καὶ Λατίνων Συγγραφέων Budé, ἦταν ὀνομαστός παλαιογράφος καὶ μετρικός, προικισμένος μὲ πλούσια ψυχικὰ χαρίσματα.

Εὐσωμος καὶ ἀρχοντικός, μὲ πρόσωπο πάντα γλυκύτατα χαμογελαστό, ροδαλὸ καὶ καλοσυνάτο καὶ μὲ πάμφωτα γαλανὰ μάτια, διακρινόταν ὄχι μόνο γιὰ τὴ λεπτότητα τῶν τρόπων καὶ τὴν εὐγένεια τῶν αἰσθημάτων, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴ σταθερὴ του ἐπιείκεια πρὸς τὶς ἠθικὰς ἀδυναμίας τῶν ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ.

Μὰ ὁ διαλεχτὸς τοῦτος ἐπιστήμονας μὲ τὴν ἑξοχὴ μνήμη, μὲ τὴ φωτεινὴ κρίση, μὲ τὴν πλατιά καὶ βαθιὰ συγκρότηση καὶ μὲ τὸ ζηλευτὸ συνδυασμὸ ρωμαϊκῆς μεγαλοπρέπειας ἀληθινῆς καὶ γαλατικῆς ἀβρότητας γνήσιας, ἐξαντλοῦσε ὅστος οὐδὲν τῆς φιλοπαίγμονης δηκτικότητος ἐναντίον τῶν πνευματικῶν ἐκείνων ταγῶν, ὁμοεθνῶν καὶ ξένων, πού ἔδειχναν στὴ ζωὴ τους μιὰ σοβαρὴ ἠθικὴ

ἀσυνέπεια. Είχε ἔμπρακτα ὑψώσει σὲ καθημερινό του βίωμα τὸν θρυλικό ἐκεῖνο στίχο τῶν «Ἐπτὰ ἐπὶ Θήβας» τοῦ Αἰσχύλου: «οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει»!

Τὰ διδακτικά του ἐξάλλου προσόντα ἦταν τεράστια. Ζηλευτὴ, ἀλήθεια, ἦταν ἢ γεμάτη ἀπὸ ἀπέραντη πραότητα ἐπιμονὴ του στὴ μύηση τῶν σπουδαστῶν, ἰδίως τῶν ἀρχαρίων καὶ τῶν ἀδυνατοτέρων, στὸ μάθημα τῆς παλαιογραφίας καὶ τῆς κριτικῆς τῶν ἀρχαιοελληνικῶν κειμένων, καὶ θαυμαστὴ ἡ διδακτικὴ του εὐμεθοδία. Ὅχι μόνο τὸ ἀπόγευμα κάθε Δευτέρας, 3—5, ἀλλὰ καὶ ἄλλες μέρες τῆς ἴδιας ὥρας, χωρὶς νὰ ἔχη πρὸς τοῦτο καμιά ἀπὸ τὸ πρόγραμμα ὑποχρέωση, ἐρχόταν στὴν École Supérieure des hautes études, γιὰ νὰ βοηθήσῃ τοὺς μαθητὲς του στὴ σωστὴ ἀνάγνωση τῶν πιὸ δυνασάγνωστων φωτοτυπημένων βυζαντινῶν χειρογράφων, τὰ ὁποῖα διασώζουσαν κάθε εἶδους κλασσικά, μετακλασσικά καὶ ἐκκλησιαστικά κείμενα. Καὶ ἀσυγκράτητη ἦταν ἡ χαρὰ του, ὅταν ἐβλεπε τοὺς μαθητὲς του νὰ προοδεύουν σταθερὰ στὴν παλαιογραφία καὶ τὴν κριτικὴ τῶν ἀρχαιοελληνικῶν κειμένων. Ἄδολη ἐπίσης στάθηκε πάντα γι' αὐτοὺς ἡ ἀγάπη του καὶ ἀκαταπόνητη ἡ φροντίδα του γιὰ τὴν ἐπιστημονικὴ προκοπὴ τους. Κάθε Πέμπτη πρῶι 9-12 ½ συνήθιζε νὰ δέχεται σπῆτι του τοὺς μαθητὲς του, γιὰ νὰ συζητῆ μαζί τους ποικίλα ἐπιστημονικὰ ζητήματα τῆς εἰδικότητάς του, νὰ τοὺς ἐνημερώνη βιβλιογραφικά, νὰ ἐπιλύη ποικίλες ἀπορίες τους, μὰ ἀκόμα καὶ νὰ τοὺς παρηγορῆ ἀποτελεσματικὰ στὶς πικρὲς δοκιμασίες τῆς ζωῆς τους. Συνιστοῦσε ἐπίμονα τὸ διάβασμα τοῦ Ἐπικτητοῦ καὶ τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου.

Τὸ σπῆτι του εἶχε γίνει λατρευτικὸς Οἶκος τοῦ Φιλίου καὶ Ξενίου Διός. Γι' αὐτὸ καὶ ὅλοι οἱ μαθητὲς του τὸν λάτρευαν κυριολεκτικά. Εἶχε πέρα ὡς πέρα ἐπιτύχει ἐκεῖνο ποῦ λέει ὁ Χρυσόστομος: «οὐδὲν οὕτω πρὸς διδασκαλίαν ἐπαγωγόν, ὡς τὸ φιλεῖν καὶ φιλεῖσθαι». Μεγάλῃ του ἀκόμα ἦταν ἡ λαχτάρα νὰ ἀφήσῃ ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερους διαδόχους του στὸν κλάδο. Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς εἶναι σήμερα καὶ ὁ κ. Jean Irigoien. Καὶ μ' αὐτὰ του τὰ προσόντα, ὅπως ἦταν φυσικό, ὁ Daïn ἀναδείχθηκε πραγματικὰ δάσκαλος ἰδανικός.

Μακρὸς θὰ γινόταν ὁ κατάλογος τῶν ἐπιστημονικῶν του ἔργων, ἂν σήμερα τὰ ἀπαριθμοῦσαμε ὅλα. Ἴσως πολὺ προσεχῶς θὰ δώσουμε σὲ νεοελληνικὴ μετάφραση μιὰ ὠραιότατη μικρὴ του μελέτη μὲ τὸν τίτλο «Une leçon sur la stylistique grecque», δημοσιευμένη τὸ 1941 — καὶ στὰ μαῦρα ἀκόμη χρόνια τῆς Κατοχῆς ἐργαζόμενος ἐπιστημονικὰ μὲ ἀκαταπόνητο ζῆλο! — καὶ ὀλότελα σήμερα πιά ἐξαντλημένη.

Μὰ τὴν ἀκατάλυτη ἐπιστημονικὴ του φήμη τὴν ὀφείλει ἀσφαλῶς στὸ λαμπρότατο παλαιογραφικὸ του ἔργο «Les manuscrits», ποῦ, ὅπως πιστεύουμε, ὁ πανδαμάτορας χρόνος πολὺ θὰ βραδύνη νὰ τὸ παλιώσει. Καὶ τώρα πιά ποῦ ὁ ἀλησμόνητος δάσκαλος, μὲ ἐξασφαλισμένη τὴν ἠθικὴ του δικαίωση, βρίσκεται γιὰ πάντα στὸ χῶρο τῶν Εὐσεβῶν καὶ τῆς ἀγαθῆς Ὑστεροφημίας, ταιριάζει, νομίζουμε ὅλοι οἱ ἀγαπημένοι του μαθητὲς, νὰ τὸν ἀποχαιρετήσουμε μὲ τὸν Ὀμηρικὸ στίχο ἐκεῖνο: «Σοὶ δὲ Θεοὶ τόσα δοῖεν ὅσα φρεσὶ σῆσι μενοινᾷς».

ΓΙΑΝΝΗΣ ΛΟΥΚΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟΥ 18ου ΤΟΜΟΥ

Α') ΜΕΛΕΤΑΙ

Dedoussi (Christina) , Studies in Comedy	Σελ.	1 - 10
Κεσίσογλου (Ι. Ι.) , Τὸ νεοελληνικὸ κλιτικὸ σύστημα	»	120 - 143
Kyrris (Costas P.) , The Social Status of the Archontes of Phanari in Thessaly (1342)	»	73 - 78
Παπαδόπουλος (Στέφ. Ι.) , Ἡ ὀργάνωση τοῦ στρατοῦ τῆς Δυτικῆς Στερεᾶς Ἑλλάδας ἐπὶ Καποδίστρια	»	144 - 169
Πολέμης (Δημ. Ἰω.) , Ἡ πρὸς τὸν Βαρλαάμ διένεξις τοῦ Γρηγοῦ. Ἡ «Ἀντιλογία»	»	44 - 72
Σαχίνης (Ἀπόστολος) , Ὁ Νικόλαος Δραγούμης ὡς λογοτεχνικὸς κριτικὸς	»	97 - 119
Speck (P.) , Parerga zu den Epigrammen des Theodoros Studites (βλ. καὶ σελ. 207: Nachtrag)	»	11 - 43
Τσολάκης (Εὐδ. Θ.) , Τὸ πρόβλημα τοῦ Συνεχιστῆ τῆς Χρονογραφίας τοῦ Ἰωάννου Σκυλίτη	»	79 - 83
Τσολάκης (Εὐδ. Θ.) , Ὁ Γεώργιος Λαπίθης καὶ ἡ ἡσυχαστικὴ ἔριδα	»	84 - 96
Τσοπανάκης (Ἀγαπ. Γ.) , Μυκηναϊκὰ γλωσσικά (Μὲ ἀντιμαχίαι: ἀπάντηση στὸν κ. J. Chadwick)	»	170 - 189

Β') ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ

Ι. Θ. Κακριδῆς , Ποικίλα ἑλληνικά. Ι. Καραγιαννόπουλος , Περί τὰ βυζαντινὰ θέματα. Ε. Ρέγκου - Σγουροῦ , Μνεία τῆς Ἀλώσεως στὸ χειρόγραφο ἀριθ. 1912 τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης. Ἄγ. Μουρτζόπουλος , Λασκαράτος καὶ Lafontaine. P. Speck , Nachtrag. Χ. Γ. Σακελλαριάδης , Καὶ πάλι γιὰ τὴν ἡλικία τοῦ Παλαμᾶ	»	191 - 214
--	---	-----------

Γ') ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Clark (G. Kitson) , Guide for Research Students working on Historical Subjects (Ε. Πρεβελάκης)	»	218 - 220
Δόξα (Ἀγγελου) , Παλαμᾶς. Ψυχολογικὴ ἀνάλυση τοῦ ἔργου του καὶ τῆς ζωῆς του (Χρῆστος Φράγκος)	»	233 - 236

Καραντώνη (Ἀντρέα) , Φυσιογνωμίες. Σειρά πρώτη (Ἀπ. Σαχίνης)	Σελ.	237 - 243
Μέρτζιου (Κωνστ.) , Νέαι εἰδήσεις περὶ τοῦ Λάμπρου Κατσώνη καὶ τοῦ Ἀνδρούτσου (Στέφ. Ι. Παπαδόπουλος)	»	220 - 224
Μουσοῦρη (Σπύρου Ν.) (Φώτου Γιοφύλλη), Τοπωνυμικὸν τῆς νήσου Ἰθάκης καὶ ἐπώνυμα Ἰθακησίων (Ι. Α. Θωμόπουλος)	»	226 - 233
Πολυδούρη (Μαρίας) Ἄπαντα. Ἐπιμέλεια καὶ Εἰσαγωγή Λιλῆς Ζωγράφου (Χ. Γ. Σακελλαριάδης)	»	250 - 260
Σιδερίδου - Θωμοπούλου (Νίκης) , Ὁ Ἀντρέας Καρκαβίτσας καὶ ἡ ἐποχὴ του (Ἀπ. Σαχίνης)	»	243 - 245
Θωμοπούλου (Νίκης) — βλ. Σιδερίδου - Θωμοπούλου		
Τράϊμπερ (Ἐρρίκου) , Ἀναμνήσεις ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα 1822 - 1828 (Ἀνέκδοτο Χρονικὸ τοῦ Ἀγῶνος) (Στέφ. Ι. Παπαδόπουλος)	»	224 - 226
Woodhead (A. G.) , The Study of Greek Inscriptions (Μαν. Ἀνδρόνικος)	»	215 - 218
Ξενοπούλου (Γρηγορίου) Ἄπαντα. Ἐκδόσεις Μπίρη, τόμ. 1-4 (Ἀπ. Σαχίνης)	»	245 - 250
Ζωγράφου (Λιλῆς) — βλ. Πολυδούρη (Μαρίας)		

Δ') ΕΙΔΗΣΕΙΣ

8ον Διεθνὲς Σανέδριον Κλασσικῆς Ἀρχαιολογίας (1 - 13 Σεπτεμβρίου 1963). -- 4ον Διεθνὲς Συνέδριον Κλασσικῶν Σπουδῶν (24 - 29 Αὐγούστου 1964). -- 4ον Συνέδριον Συγκριτικῆς Φιλολογίας. -- 4ον Διεθνὲς Συνέδριον διὰ τὴν ἔρευναν τῶν λαϊκῶν διηγήσεων. -- Συμμετοχὴ τοῦ Πανεπιστημίου εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς χιλιετηρίδος τοῦ Ἁγίου Ὁρους. -- Ἑορτασμὸς τῆς χιλιετηρίδος τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἐν Βενετίᾳ. -- Ἐκδοσις τοῦ Λεξικοῦ τοῦ Φωτίου. -- Λεξικὸν νεοελληνικῆς λογοτεχνίας. -- Τὸ «Λεξικὸ τῆς μεσαιωνικῆς δημώδους γραμματείας» (Ε. Κριαρᾶς). -- Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης (Νέοι διορισμοί. Δράσις καθηγητῶν. Μετεκπαίδευσις δημοδιδασκάλων. Ἐπίτιμοι διδάκτορες. Ἀναγόμενοι διδασκῶν). -- Ἰνστιτούτον Ἑένων Γλωσσῶν καὶ Φιλολογιῶν. -- Νέος ὀργανισμὸς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς. -- Τμῆμα Ἰωαννίνων. -- Ἰνστιτούτον Νεοελληνικῶν Σπουδῶν	»	274 - 275
Νεκρολογία: Henri Grégoire (1881 - 1964) (Ε. Κριαρᾶς). -- Alphonse Dain (Γ. Λουκάς)	»	275 - 276